

STRAFKIND

WIEKE HART EN MARIA GENOVA

STRAFKIND

GEVANGEN BIJ DE NONNEN

JUST
PUBLISHERS

Auteur Wieke Hart, Maria Genova
Copyright © 2020 *Wieke Hart, Maria Genova* | Just Publishers BV
Uitgever Hans van Maar

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt,
door middel van druk, fotokopie, microfilm, digitale bestanden of op welke
andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van
Just Publishers BV.

*No part of this book may be reproduced in any form, by print, photoprint,
microfilm, digital files or any other means, without written permission from
Just Publishers BV.*

Omslagontwerp Ben Gross
Opmaak Studio Spade, Voorthuizen
Redactie Jos Jägers
Productie Hanzeboek

ISBN 97890 8975 579 7

NUR 402

WWW.JUSTPUBLISHERS.NL

Inhoud

Voorwoord	7
Deel 1: Strafkind	9
Brood en bloed	10
Nieuw bed	15
Kolenhok of koelkast	32
Dood zal ze er wel net zo uitzien	52
Wees stom, wees blind	64
Sierlijk Latijn	86
Krampvisite	100
Take it or leave it	116
Juten zak	129
Over en uit	150
Beschuit met muisjes voor Erin	174
Duivelse lichtekooi	188
The old man's friend	201
Deel 2: De feiten achter het verhaal	206
Slachtoffers spreken	207
Bronnen	249
Dankwoord	249

Voorwoord

Hoe erg is het als fictie geen fictie is, maar bittere werkelijkheid? Iedereen weet over de gruwelijkheden in de middeleeuwen, maar wat er niet zo lang geleden in Nederland gebeurde, is voor velen nog onbekend. Komt het door de schaamte? Komt het omdat de slachtoffers niet durfden te praten? Over al die kinderen die in cellen werden opgesloten als misdadigers, over de kinderarbeid die in Nederland op grote schaal plaatsvond, over de harteloosheid van de nonnen ... Hoe was het toch mogelijk om zo veel kleine kinderen zo zwaar te mishandelen en zelfs seksueel te misbruiken?

Toen Wieke Hart me documenten stuurde met het verzoek om het boek aan te vullen met een non-fictie gedeelte, was ik werkelijk geschrokken door de misstanden. Ik vroeg me af waarom ik hier niets over wist. Ik had al boeken geschreven over de vrouwenhandel in Nederland, zoals *Gedwongen liefde*, en ook een waargebeurd verhaal over een kind dat jarenlang door haar eigen ouders is misbruikt, *Het duivelskind*, maar wat ik over het leven bij de nonnen las, ging mijn voorstellingsvermogen te boven. Van pooiers verwacht je het wel dat ze wreed kunnen zijn, van geschifte ouders ook, maar van nonnen?

Het verhaal dat Wieke in *Strafkind* vertelde greep me aan door haar beeldende schrijfstijl, maar ook door wat jarenlang misbruik met je kan doen. Ze laat zien hoe een meisje de gruwelijkheden in het klooster beleeft en hoe ze als oude vrouw nog steeds met de gevolgen kampt.

De werkelijkheid is helaas niet heel anders: duizenden vrouwen lopen nog steeds met grote trauma's rond, hebben nachtmerries en black-outs, momenten waarop ze totaal niet weten wat ze doen en wie ze zijn. Vaak zijn hun eigen kinderen ook getraumatiseerd, simpelweg omdat de vrouwen een goede moeder wilden zijn, maar niet wisten hoe. Ze hadden immers zelf geen greintje liefde in hun leven gekregen. Ze wisten niet hoe je een knuffel aan een huilend kind moest geven, want huilende kinderen kregen van de nonnen alleen maar extra straf.

Met *Strafkind* hopen we deze vrouwen een gezicht te geven.

In Deel 2 van dit boek komen ze zelf aan het woord en vertellen alles wat verborgen moest blijven.

Maria Genova

Deel 1: Strafkind

Door Wieke Hart

Brood en bloed

‘Waar blijft mijn krant? Je wordt steeds langzamer, nog even en je bent echt nergens meer goed voor.’ Alleen de rechterkant van Peters mond beweegt. De linkerkant is de laatste dertien jaar slechts goed voor de productie van spuugbelletjes.

‘Zeg alsjeblieft,’ antwoordt Erin uit gewoonte.

Haar man loopt rood aan, ook uit gewoonte.

Ze vindt het grappig dat alleen de rechterhelft van zijn gezicht verkleurt, maar ze lacht niet. Welk land heeft een rood-witte vlag. Canada?

‘Alsjeblieft!’ brult hij.

Ze veegt een druppeltje spuug van haar wang. ‘Eerst je luierschoneren. En de krant is niet gekomen,’ liegt ze.

“Ierse kloostertuin herbergt 800 kinderlijkjes,” stond vanochtend op de voorpagina. Ze liegt niet vaak, meestal zwijgt ze. Verzwijgen kan ze ook heel goed. Maar Peter zou daar nu geen genoegen mee nemen. En ze haat het nu eenmaal als ze in de verleden tijd moet denken, laat staan verklaren.

Met snelle bewegingen maakt ze de grote luierschoneren vast, pakt uit de kast een schone onderbroek en sjoert hem over het ene verlamde en het andere van woede schokkende heen. Met de vieze lakens in haar armen blijft ze naast het bed staan, haar ogen naar de grond, alsof ze niet meer goed weet wat ze moet doen. Ze wacht op iets. Een dankjewel of een nieuw bevel. Als ze het allemaal zelf mocht verzinnen, zou ze hier niet staan.

‘Je liegt. Ik hoorde de brievenbus vanochtend,’ zegt Peter.

Ze draait zich weifelend weg van het bed.

‘Vergeet de luier niet.’ Met een grijper in zijn goede hand – handig, dan kan hij zelf ook af en toe wat pakken, had ze gedacht – grijpt hij naar het piszware incontinentiemateriaal op de grond. ‘Ik kom er toch wel achter wat je voor me achterhoudt. Je bent zwak, Erin. Zelfs die drieënveertig jaar tuchthuis voordat ik je bij de nonnen wegplukte heeft dat niet kunnen veranderen. Zwak en verdoemd. Ik had je beter kunnen laten stikken tussen het andere schorem in de wasfabriek.’

‘Naaiatelier,’ verbetert Erin hem. ‘In Nederland zagen de nonnen dat ik handig was met naald en draad, dus ik mocht in het naaiatelier werken.’

‘Ach, hou toch op. Daar werkte je ook zes dagen in de week voor een korst droog brood en een pak slaag. Je was niets waard.’

‘Toch nam je me mee.’

‘Ze wilden van je af. De boel in Almelo ging sluiten, weet je nog? Ze konden die kasten van huizen beter verkopen dan jullie armoedzaaiers daar blijven uitbuiten. Een centenkwes-tie, ze zijn niet gek bij de katholieke kerk. Ze beloofden me dat je alles voor me zou doen. Alles, Erin! Een man is soms eenzaam.’ Zelfs de linkerkant van zijn gezicht is nu mee verkleurd. Zijn goede hand met de grijper erin trilt vervaarlijk. De luier scheurt en valt met een plof op de grond. Absorberende smurrie brokkelt op het bevlekte tapijt.

Eens had Erin gedacht dat Peter haar kwam redden. Nu is ze achtenzeventig jaar. Het is pas half acht in de ochtend en ze is alweer uitgeput genoeg om te wensen dat het bedtijd is. Dank-

zij pilletjes slaapt zij goed, altijd al gedaan. Haar halve leven is in een mist van slaap aan haar voorbijgegaan, godzijdank.

De keuken is al decennialang dezelfde keuken. Ook voor hun huwelijk was de keuken precies zoals Peter hem met de rest van het huis van zijn ouders erfde: de tegeltjes vergeeld en het aanrechtblad gekrast. Erin geeft er niet om. Er is stromend water, warm en koud, er is een koelkast die ze zorgvuldig op voorraad houdt en er zijn binnen een straal van een goede zestig kilometer geen nonnen te bekennen.

Van boven roept Peter door het trapgat: 'En een boterham met hagelslag!'

Ze pakt een bord en het eerste het beste mes dat voorhanden is. Het hangt in een houder aan de muur, in een serie naast de kleinere messen. Het vlijmscherpe blad weerspiegelt het tl-licht en maakt een tinkelend geluid tegen de tegels. Het doet haar ergens aan denken, maar ze komt er niet op. Ze is vergeetachtig. Dat is niet iets van de laatste tijd, dat heeft ze haar hele leven al.

Wat wil Peter nu weer? O ja, een boterham met hagelslag en ze durft te zweren dat hij er geen alsjeblijft bij heeft gezegd. 'Zeg: alsjeblijft!' gilt ze terug.

Ze heeft een hekel aan haar eigen stem, zeker als ze gilt. Haar nekhaaren prikken erdoor in haar nek. Haar nekhaar leent zich overigens uitstekend om rechtop te gaan staan; ze draagt het al sinds haar zevende jaar zeer kort. Daarvoor droeg ze haar roodblonde haar in twee lange vlechten, maar op een dag wendde ze een luizenplaag voor door onder het oog van de Ierse zusters haar hoofdhaar uitbundig te krabben. Ze had bedacht dat

ze er maar beter zo lelijk mogelijk uit kon zien, zoiets als een aangevreten beest met een duivelslelijke staart. Een wezen dat allesbehalve aaibaar is. Ze had naar haar vriendinnetje Kathalina gekeken, die net wegens hoofdluis een paar dagen eerder door zuster Agnes kaalgeschoren was. De man met de gesteven boord kwam zoals gewoonlijk langs om de inwonende bastaardkinderen op deugd en gehoorzaamheid te inspecteren, maar het was voor het eerst dat Kathalina niet door hem op schoot werd getrokken om paardje te rijden.

Het is lastig brood smeren met het vleesmes in het diepe bord. Erin heeft haar gedachten er niet bij. Als ze even later het ontbijtbordje op Peters buik zet, zwiept het mes rakelings langs zijn hals.

Zijn mond is vlak bij haar oor als hij schreeuwt: ‘Hé, pas op! Wil je me dood hebben? Ga mijn krant halen, gek mens!’

Zuchtend draait ze zich om en laat hem alleen.

Als ze opnieuw boven komt, heeft ze de krant in haar handen. En nog steeds het onhandig grote en vlijmscherpe mes.

Niet veel later vindt Erin zichzelf terug op straat. Ze loopt, haar huissleutels rinkelen in haar jaszak. Wanneer heeft ze haar jas aangetrokken? Ze ziet lelijke vegen bij haar jaszak. Beter meteen met koud water uitspoelen, anders is de jas voorgoed verpest. Maar eerst maar naar de supermarkt, nu ze toch buiten is. Koffie halen. En een nieuwe rol pedaalemmerzakken.

Het mes heeft ze in de laatste zak uit het keukenkastje gewikkeld. Haar net van Peters urine ontdane handen waren opnieuw vies en plakkerig geworden; daardoor stuntelde ze alweer met

de opening. Uiteindelijk heeft ze het er gewoon maar ingeroold met nog een oude krant eromheen. Ze had beter de krant van vanochtend kunnen pakken, dan was die ook meteen weg geweest, maar ja, dat bedenkt ze nu pas. Peter kan wel even alleen zijn.

Als ze afrekent, schiet de blik van de jonge kassajuffrouw van Erins handen naar haar gezicht en weer terug. De dik aangezette ogen sperren open.

Zoveel mascara, denkt Erin, dat is toch schaamteloos. En die mond! Een donkerbruin getekende rand houdt twee glimmende plakken lippenstift in het gareel. Als de lippen in een grote O openvallen, komt een beugel tevoorschijn. Alle pubers lijken tegenwoordig wel een beugel te dragen, is dat het nieuwe afweersysteem? Maar waarom dan al die make-up? Erin krabt aan haar hoofd terwijl ze haar met bloed bedekte rechterhand ophoudt voor het wisselgeld.

Nieuw bed

Drie maanden zijn in een oogwenk voorbijgegaan. Erin heeft geen nacht meer naast haar halfverlamde echtgenoot doorgebracht. Het tweepersoonsbed is verruild voor een smal bed dat kraakt van de lichamen van haar voorgangsters.

Haar cel meet twee bij vier meter. Dat weet ze, omdat haar dat op de dag dat ze hier haar intrek nam, is verteld. De halfhoge kast en het bureautje zijn van lichtbeige materiaal gemaakt. De vloer moet van de Forbo komen. Peter verzamelde alle soorten stalen linoleum, die hij via een verre oom vanuit Krommenie opgestuurd kreeg. Ze heeft deze oom Theo twee keer gezien: de eerste keer als getuige bij hun huwelijk en vijfendertig jaar later nog een keer als getuige. Tegen haar. Hij noemde haar gestoord en een *outcast*. Dat was in de rechtbank. Naast oom Theo was er geen andere familie meer; met de dood van Peter was de hele bloedlijn van De Becker uitgestorven.

Wat betreft haar eigen bloedlijn weet ze alleen dat ze Gallagher heet. Dat was de meisjesnaam van haar ongetrouwde moeder. Ze liet de pasgeboren Erin achter bij de Zusters van Bon Secours. Of en hoelang haar moeder nog heeft geleefd na haar geboorte, weet ze niet. Zuster Agnes, die samen met zuster Colette het weeshuis van het klooster bestierde, liet er geen woord over los. Pas toen Erin een keer doorzeurde, beet zuster Agnes haar toe dat haar moeder een gevallen vrouw was en dat de rest van de familie Gallagher geen belangstelling had voor een bastaard als zij.